

**De zomer komt eraan:
bereid je voor op warme dagen**

in de zomer van 2018 waren er **29** dagen waarbij $T_{\max} > 25^{\circ}\text{C}$
het aantal warme dagen kan tegen 2100 stijgen tot **74** per jaar
per **12** jaar krijgen we 1 extra tropische dag ($T_{\max} > 30^{\circ}\text{C}$) per jaar
tijdens een hittegolf zijn er tot **13**% meer overlijdens dan anders
oversterfte door hitte stijgt significant in Vlaanderen bij $T_{\max} > 25^{\circ}\text{C}$

Oversterfte in de zomer

**Hittegolf 2003 kostte 70.000
Europeanen het leven**

- 2003, 2006, 2010: >2200 personen
- 2017: 1442 personen

Gezondheidsklachten warmte

- huiduitslag, slaapverstoring, gedragsverandering (suf, prikkelbaar, ...), uitdroging, hittekramp, uitputting (duizelig, flauw, slapeloos, misselijk,...)
- hitteslag = medisch noodgeval met koorts, droge huid, zeer snelle hartslag, bewusteloosheid en shock

Extra gevoelig aan warmte

Kwetsbare doelgroepen:

- Ouderen
- Kinderen
- Chronisch zieke mensen
- Sociaal geïsoleerden

Omwille van gedrag:

- Sporters
- Bezoekers evenementen
- Werk
- Stedelingen (stedelijke hitte-eilanden)

Nationaal ozon- en hitteplan

Vlaams warmteactieplan (AZG)

Federale alarmfase

waakzaamheidsfase

waarschuwingfase

alarmfase

15/05 tot 30/09

temperatuurs-
voorspellingen

waarschuwingmail:
0 tot 2 dagen vóór
het erg warm wordt

- criteria
temperatuur én
ozon
- afweging crisiscel

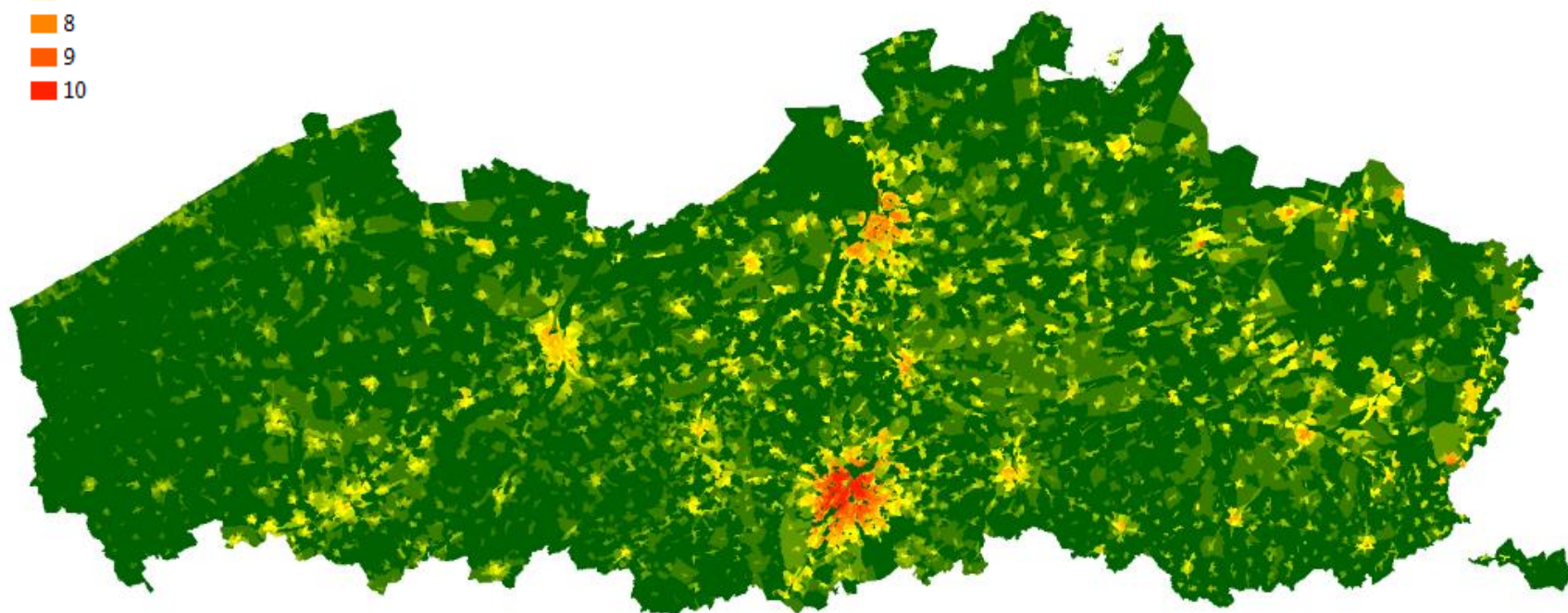
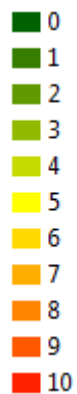

Hittekwetsbaarheidskaart

Hittekwaetsbaaheidskaat

- Breaht in kaart waar doelgroepen met een **verhoogde gevoeligheid** voor hittestress wonen op locaties met een **verhoogde blootstelling** aan hitte.
- Opmaak door VITO in opdracht van het Agentschap Zorg & Gezondheid
- Een combinatie van:
 - **16 indicatoren** die verhoogde gevoeligheid aan hittestress aangeven of voorspellen (rechtstreeks of als proxy)
 - **Hittestresskaart** van VMM (hittegolfgraaddagen als indicator)

Hittekwetsbaarheid Vlaanderen

Meerwaarde hittekwaetsbaariheidskaart

- Inzicht kwetsbare groepen en situering van deze groepen binnen de gemeente
- Inzicht link tussen hittestress en kwetsbaarheid
- Hefboom voor meer aandacht voor prioritaire doelgroepen

→ Helpt bij het bepalen van prioriteiten

Indicatoren kwetsbaarheid

- Risicogebouwen - verhoogde kwetsbaarheid (Geopunt 2018)
 - Ziekenhuizen (#)
 - Woonzorgcentra (#)
 - Kinderopvanginitiatieven (#)
 - Kleuter- en basisonderwijs (#)
- Leeftijd - verhoogde kwetsbaarheid (Statbel 2017)
 - Leeftijd (#/km²): 0-4 j/5-9j/65-74j/75-84j/+85j

Indicatoren kwetsbaarheid

- Sociaal (Census 2011)
 - Alleenstaanden ($\#/km^2$)
 - Onderwijsgraad: geen diploma of diploma lager onderwijs ($\#/km^2$)
- Economisch
 - Mediane inkomen t.o.v. mediane Vlaamse inkomen (Statbel 2015)
 - Werkzoekenden (% van bevolking) (Census 2011)
- Bevolking (Statbel 2017)
 - Bevolkingsdichtheid ($\#$ inwoners/ km^2)

Indicatoren kwetsbaarheid

- Woonkwaliteit (Census 2011)
 - # inwoners die wonen in een woning gebouwd voor 1981/km²
- Buurtgroen (stadsmonitor 2018)
 - Toegang tot buurtgroen (% inwoners zonder toegang tot buurtgroen binnen 400m)
 - Gebieden onder natuurbeheer, maar geen privétuinen of groen op commerciële en industriële percelen, geen kerkhoven, golfterreinen,...

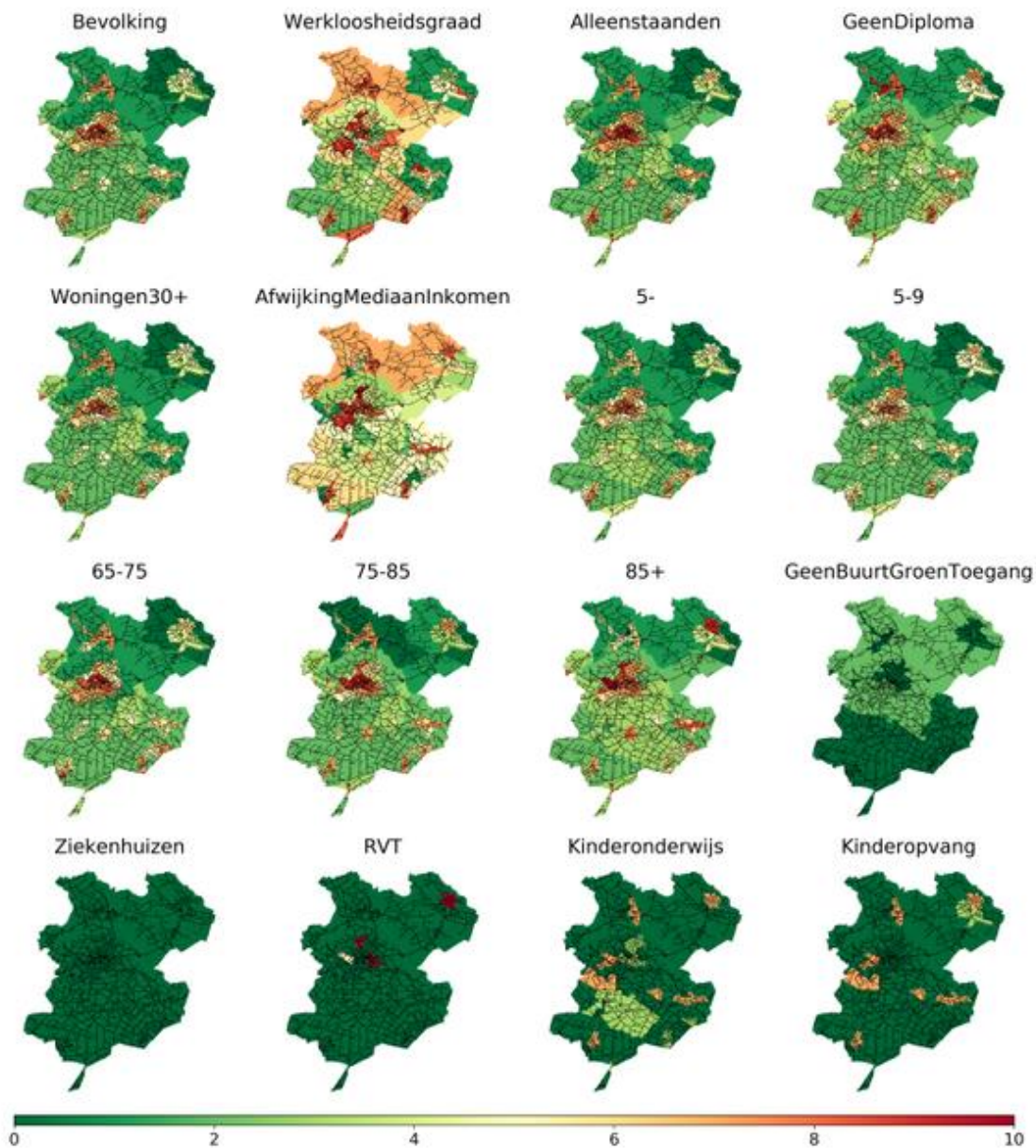

Bedenkingen bij indicatoren

- Indicatoren zijn niet altijd perfect, maar zijn **indicatief**
- Focus op **sociaaleconomische indicatoren** en niet op omgevingsfactoren zoals verharding, landgebruik...
- Alle indicatoren zijn als **aparte laag** beschikbaar
- **Statistische sector** is het beste schaalniveau dat momenteel gebruikt kan worden

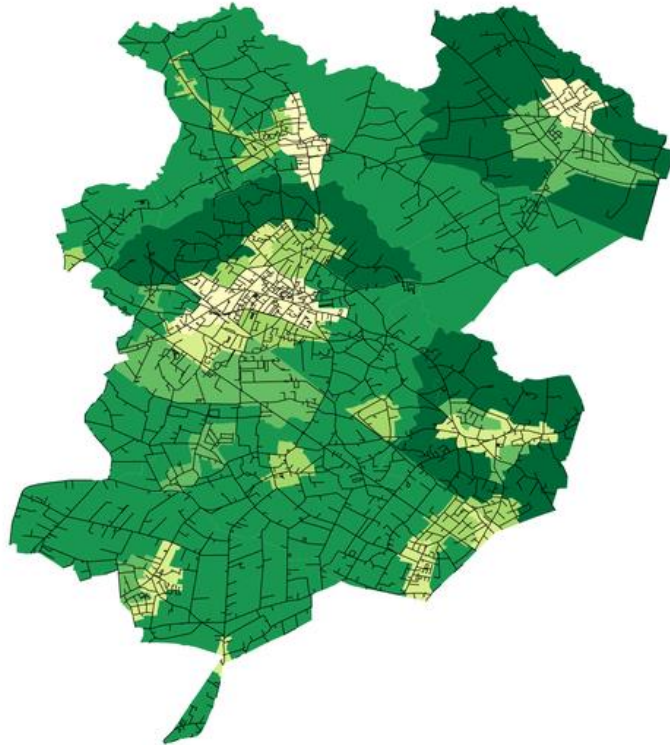
→ Indicatoren op een gelijkaardige schaal

Heistopdenberg

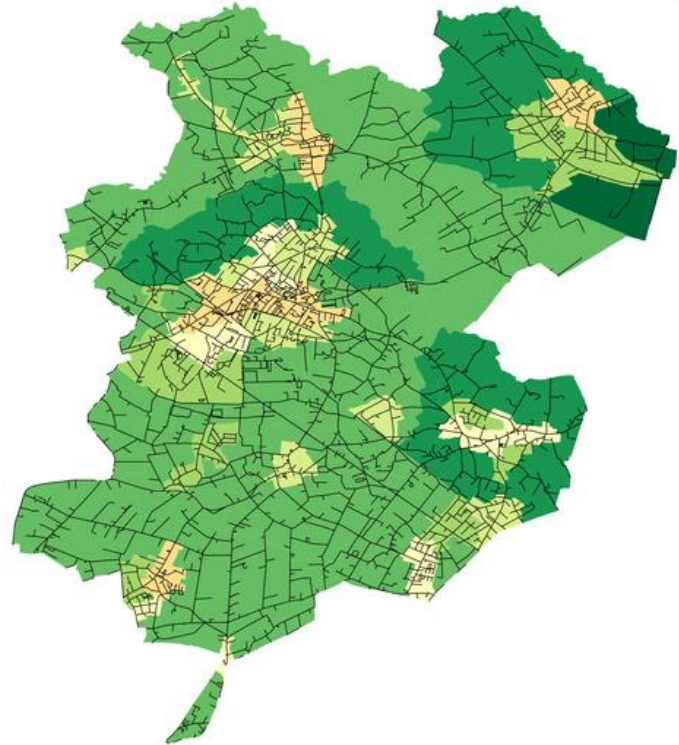

Heistopdenberg

HitteKwetsbaarheid

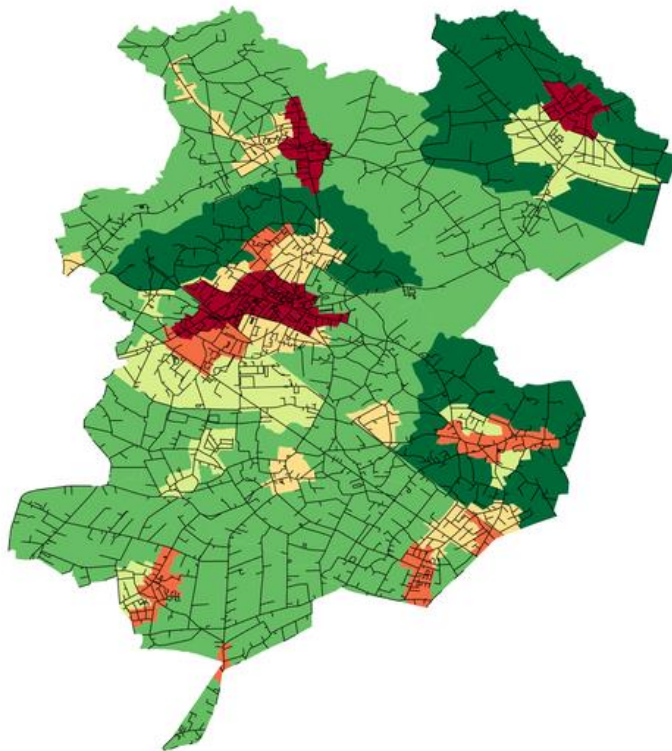

Kwetsbaarheid

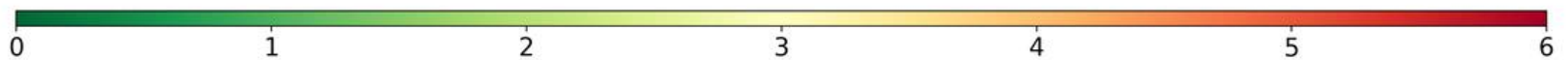
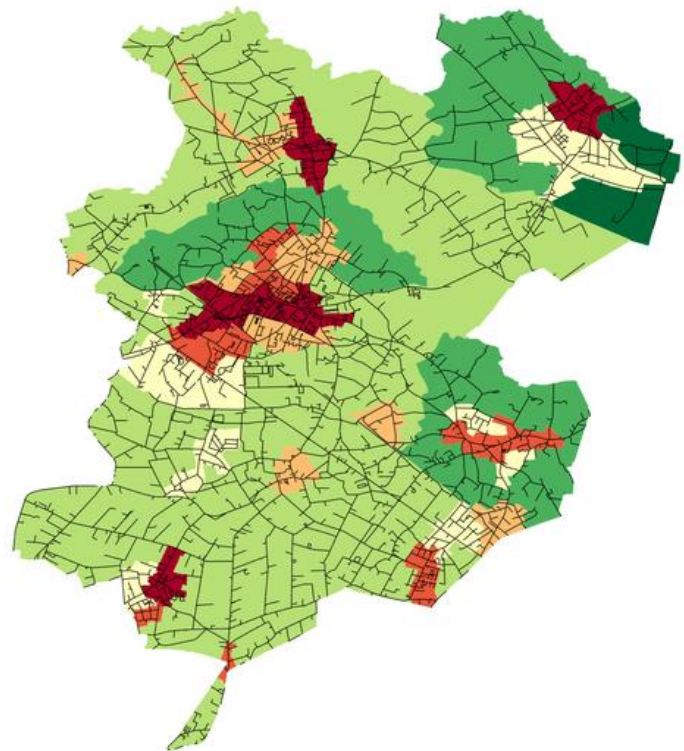

Heistopdenberg

HitteKwetsbaarheid

Kwetsbaarheid

Aan de slag...

OPDRACHT 1 (10')

- Vergelijk de hittekwaetsbaarheidsscores van de statistische sectoren A, B en C
- Welke onderliggende kwetsbaarheidsindicatoren bepalen deze scores?

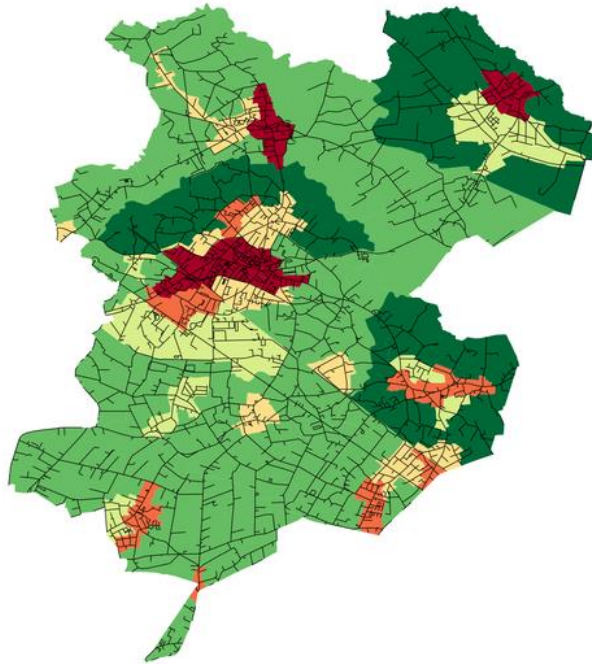
OPDRACHT 2 (15')

- Eén statistische sector: welke maatregelen zou je hier kunnen nemen?
 - Educatie en sensibilisatie
 - Omgevingsinterventies (groenblauwe netwerken)
 - Afspraken en regelgeving

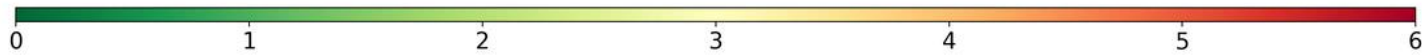
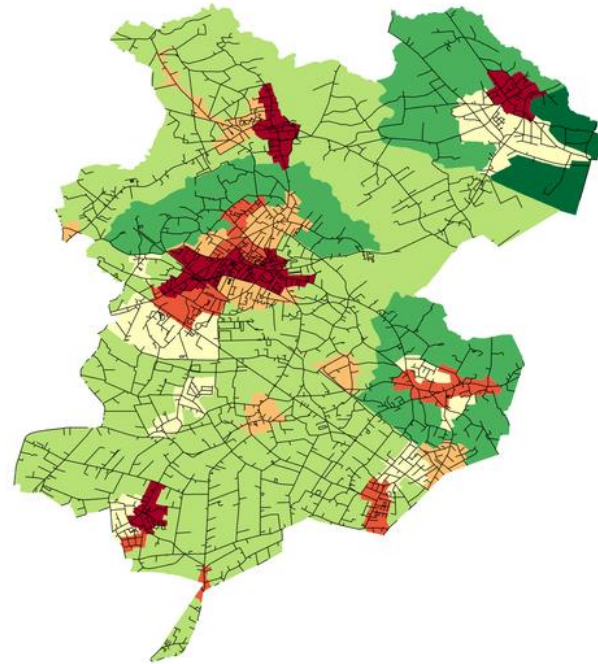

Heistopdenberg

HitteKwetsbaarheid

Kwetsbaarheid

Campagne Warme dagen

www.warmedagen.be

Warme dagen, zorg dragen

Zon in overvloed, verzorg jezelf en anderen goed.

ZORG VOOR ANDEREN

Ga langs bij iemand die je hulp kan gebruiken.

Zorg dat iemand anders langsgaat wanneer je zelf niet kunt.

Maak een overzicht van alle medicijnen die de persoon neemt en de mensen met wie je contact kunt opnemen bij problemen.

Een hittestslag kan gevaarlijk zijn. Bel 112 als nodig.

ZORG VOOR JEZELF

wees voorbereid

drink voldoende

hou jezelf koel

hou je huis koel

Aanbod lokale besturen

Communicatie:

- Affiches (algemene bevolking, kinderen, ouderen, buren, sporters)
- Folder
- Flyer
- Voorbeeldartikels
- Facebookberichten
- Drankkaart (postkaart/scheurblok)
- Medicatiefiche (achterkant flyer)
- Digitale wachtzaalschermen

Gratis bestellen of
downloaden via
www.warmedagen.be

Warme dagen, zorg dragen

Zon in overvloed, verzorg jezelf en anderen goed.
warmedagen.be

WEES VOORBEREID

Zorg dat je altijd water bij je hebt.

Volg de weersvoorspellingen.

Smeer je op tijd en voldoende in als je de zon niet kunt vermijden.

DRINK VOLDOENDE

Drink **HEER** dan gewoonlijk. OOK als je geen dorst hebt.

Drink vooral **WATER**. Koffie en thee kunnen ook.

Kleurt je urine **DONKER**? Drink meer!

HOU JEZELF KOEL

Draag een hoofddeksel.

Zoek verfrissing op.

Kies voor lichte, loszittende kledij.

Doe zware inspanningen op koelere momenten.

Zoek een plekje in de schaduw op om te ontspannen.

HOU JE WONING KOEL

Gebruik zo weinig mogelijk apparaten die warmte produceren.

Benut je zonwering maximaal.

Zet je ramen en deuren open zolang het buiten koeler is dan binnen.

(Verbouw je woning hittebestendig.

)

Vlaanderen is zorg

AGENTSCHAP ZORG & GEZONDHEID

Drink vooral **WATER**. Koffie en thee kunnen ook.

Vlaanderen is zorg

Vlaanderen is zorg

wees voorbereid

drink voldoende

hou je huis koel

hou jezelf koel

Tips

- Zorg dat je altijd water bij je hebt.
- Zorg je voor anderen? Ga wat vaker langs en zorg voor een vervanger als je met vakantie gaat.
- Volg de weersvoorspellingen.
- Smeer zonnecrème als je de zon niet kunt vermijden.
- Verbouw hittebestendig.

Tips

- Zorg dat je altijd water bij je hebt.
- Zorg je voor anderen? Ga wat vaker langs en zorg voor een vervanger als je met vakantie gaat.
- Volg de weersvoorspellingen.
- Smeer zonnecrème als je de zon niet kunt vermijden.
- Verbouw hittebestendig.

Tips

- Zorg dat je altijd water bij je hebt.
- Zorg je voor anderen? Ga wat vaker langs en zorg voor een vervanger als je met vakantie gaat.
- Volg de weersvoorspellingen.
- Smeer zonnecrème als je de zon niet kunt vermijden.
- Verbouw hittebestendig.

Tips

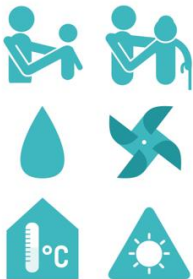
- Zorg dat je altijd water bij je hebt.
- Zorg je voor anderen? Ga wat vaker langs en zorg voor een vervanger als je met vakantie gaat.
- Volg de weersvoorspellingen.
- Smeer zonnecrème als je de zon niet kunt vermijden.
- Verbouw hittebestendig.

AGENTSCHAP ZORG & GEZONDHEID

Wat te doen bij warm weer?

We verlangen met zijn allen elk jaar naar het warme weer. Maar elk jaar sterven nog honderden mensen aan de gevolgen van warmte. Vaak gaat het om alleenstaande ouderen of chronisch zieken. Ga op warme dagen eens kijken of ze zich goed voelen en voldoende vocht binnenkrijgen.

Help ook jonge kinderen voldoende te drinken. Laat kinderen **NOOIT** achter in een geparkeerde auto, ook niet voor twee minuten.

Wees zelf ook voorbereid

Zorg dat je altijd water bij hebt. Hou de weersvoorspellingen in de gaten. Smeer op tijd zonnecrème. Verbouw en bouw hittebestendig.

Verzorg ook jezelf

Drink voldoende, meer dan gewoonlijk. Hou jezelf en je huis koel.

Wanneer hulp zoeken?

Banale symptomen kunnen de eerste symptomen zijn van ernstige problemen. Drink dan meer water, zoek een koele plek en rust. Bel je huisarts bij twijfel. Reageer jij of iemand anders abnormaal op warmte (kortademigheid, overvloedig zweten, ...)? Bel dan meteen de spoeddienst en pas eerste hulp toe.

Op www.warmedagen.be vind je meer info!

Warme dagen, zorg dragen

Naam:

Huisarts Dr.

Tel.:

Huisarts van wacht: **wachtposten.be**

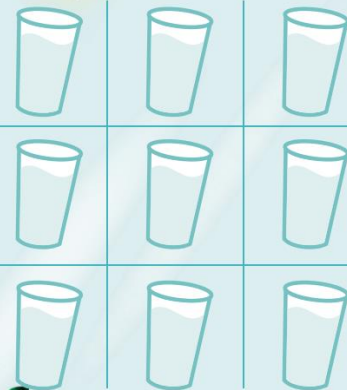
Medicatielijst:

Zon in overvloed, verzorg jezelf en anderen goed.
warmedagen.be

Vlaanderen is zorg

Drankkaart

Zon in overvloed, verzorg jezelf en anderen goed.
warmedagen.be

Vlaanderen is zorg

logo **ANT ME KEM**
GEZONDHEID TROEF

Aanbod lokale besturen

Ondersteuning:

- Gezondheidsplan warme dagen
 - Bundeling alle acties voor en tijdens warme dagen
 - Educatie, omgevingsinterventies, afspraken/regels, zorg en begeleiding
 - Leidraad, inspirerende acties en ondersteuning op maat
- Hittekwetsbaarheidsskaart
- Leidraad en inspirerende acties voor sociaal geïsoleerde inwoners
 - Op www.warmedagen.be
 - Ook voor andere doelgroepen: ouderen, kinderen, sporters, evenementbezoekers ...

Burgemeestersconvenant

Klimaatadaptatie: andere naamgeving

- Hittekwetsbaarheidskaart → Analyse van de sociale kwetsbaarheid van de gemeente via een kaart
- Gezondheidsplan warme dagen ▢ Hittegezondheidsplan opstellen

Duurzame ontwikkelingsdoelen VN

Provinciaal Klimaatadaptatieplan

Strategie 1:

- Groen-blauw netwerk in stedelijk gebied

Strategie 3:

- Klimaatrobuust ontwikkelen

Strategie 5:

- Een klimaatrobuuste en zelfredzame samenleving

Bedankt voor uw aandacht!

Contact

Logo Antwerpen (03 605 15 82)

- Ann Hufkens (regio): ann.hufkens@logoantwerpen.be
- Ilse De Waele (regio): ilse.dewaele@logoantwerpen.be
- Kathleen Degroeve (stad): kathleen.degroeve@logoantwerpen.be

Logo Kempen (014 44 08 34)

- Ruth Lembrechts: ruth@logokempen.be

Logo Mechelen (015 43 63 66)

- Monique Nuijten: monique@logomechelen.be
- Liesbeth Van Peer: liesbeth@logomechelen.be

